

Het is de hoogste tijd voor een nieuw pensioen

Er was ooit een tijd dat niets in het leven zeker was, behalve je pensioen. Die tijd is voorbij. Dat weet vrijwel heel Nederland inmiddels. Toch doen we met ons huidige pensioenstelsel en de regels daaromheen alsof absolute zekerheid nog steeds bestaat. Maar daarmee bereiken we vooral een láger pensioen.

Het is een van de redenen dat werkgevers, werknemers en de politiek al een jaar of tien praten over hervorming van ons stelsel. Andere redenen zijn het feit dat we steeds langer leven en een veranderende arbeidsmarkt: vrijwel niemand werkt nog een leven lang bij dezelfde baas en steeds meer mensen werken al dan niet tijdelijk als zzp'er. Ons pensioenstelsel moet veranderen om bij die nieuwe omstandigheden te blijven passen.

Wij keken reikhalzend uit naar Prinsjesdag. Zouden sociale partners en de politiek na tien jaar praten eindelijk een akkoord presenteren? Het antwoord was nee. We begrijpen dat er nog steeds gepraat wordt. We horen af en toe ook dat er vooruitgang is. Toch maken we ons zorgen. Want de tijd dringt. En hij dringt al lang. We kunnen binnen de huidige regels en het huidige contract niet het best mogelijke pensioen uitkeren. Dat voelen miljoenen Nederlanders in de portemonnee. Gepensioneerden nu al, werknemers straks ook.

Door een pensioen dat tegenvalt, holt het draagvlak onder ons pensioenstelsel uit. Het draagvlak holt ook uit omdat ons huidige pensioen steeds minder goed is uit te leggen. Dat komt vooral doordat pensioenen niet meebewegen met de economie. In de crisis zijn pensioenen bevroren en zelfs verlaagd. Maar nu economisch het weer beter gaat, merken mensen daar niets van. Dat moet anders.

Draagvlak voor ons stelsel is belangrijk, want we hebben in Nederland een goed pensioen. Het is zo goed omdat we het samen regelen, verplicht voor pensioen sparen en doordat we de kosten en de belangrijkste risico's met elkaar delen. Geen land ter wereld heeft per hoofd van de bevolking zo veel geld opzij gezet voor de oude dag. En met resultaat: afgezien van Luxemburg, kent geen land ter wereld zo weinig armoede onder ouderen als Nederland.

Het is goed dat pensioenfondsen zich aan strenge regels moeten houden. Maar wij geloven dat die regels inmiddels zó streng geworden zijn, dat de pensioenen eronder lijden in plaats van dat ze beschermd worden. Dat komt doordat pensioenfondsen voorzichtigheid op voorzichtigheid moeten stapelen. Bij elkaar opgeteld, schiet die voorzichtigheid nu door. We moeten hogere buffers aanhouden voor slechte tijden, we moeten rekenen alsof we de komende tientallen jaren nauwelijks beleggingsrendement maken én we moeten extra reserves aanleggen voordat we de pensioenen kunnen laten meegroeien met de elk jaar duurdere boodschappenkar. Wij willen pensioen uitkeren. Uw pensioen werd door de crisis minder zeker. Strengere regels moesten dat veranderen. Het effect: uw pensioen is nu zeker minder. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Sommige stemmen in het debat over de toekomst van ons pensioen willen dat het ieder voor zich wordt: iedereen z'n eigen pensioen. Wij geloven echter in een pensioen dat je sámen

regelt. Want door samen de belangrijkste risico's te delen, zijn we uiteindelijk allemaal beter af. We voorkomen zo bovendien dat er generaties met pech en generaties met geluk ontstaan. Je geboortjaar mag nooit bepalen of je een fatsoenlijke oude dag kunt hebben.

De komende jaren dreigt een verlaging van de pensioenen voor miljoenen mensen. Terwijl we voor iedere 100 euro pensioen die we de komende 70 jaar moeten uitkeren, vandaag al meer dan 100 euro in kas hebben. Om dan de pensioenen te moeten verlagen, druist tegen elk rechtvaardigheidsgevoel in. Wij vinden het ook daarom tijd voor nieuwe afspraken. Het is tijd om eindelijk écht te erkennen dat rotsvaste zekerheid niet bestaat. Om te erkennen dat een volledig gegarandeerd pensioen, een onbetaalbaar pensioen is. Wij willen een pensioen dat in goede tijden sneller en beter kan groeien. Daar hoort bij dat zo'n pensioen in slechte tijden ook vaker omlaag kan gaan.

Het is de hoogste tijd voor een nieuw pensioen. Het praten daarover duurt nu al veel te lang. Wij roepen alle partijen op de verschillen te overbruggen en gemeenschappelijke grond te vinden. Die grond is er: een solidair en collectief pensioen. Een pensioen dat te begrijpen is voor iedereen. Een pensioen dat rechtvaardig is voor jong én oud. En een pensioen dat meebeweegt met de economie. Een akkoord met die elementen zorgt er voor dat wij weer kunnen doen waarvoor we zijn ingehuurd: een zo goed mogelijk pensioen uitkeren.

ABP Pensioenfondsvoor overheid en onderwijs, Nicole Beuken
Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Bouwnijverheid, David van As
Pensioenfondsvoor Metaal en Techniek, Inge van den Doel
Pensioenfondsvoor Metalektro, Eric Uijen
Pensioenfondsvoor Zorg en Welzijn, Peter Borgdorff